

Puhemiehen tiedotustilaisuus 30.3.2021

Verkkotuottaja Petteri Nyman, eduskunnan kanslia:

Tervetuloa, kaikki, tähän tiedotustilaisuuteen! – Olen Petteri Nyman eduskuntatiedotuksesta.

Kansliatoimikunta käsitteli tänään ylimääräisessä kokouksessaan Valtiontalouden tarkastusviraston pääjohtajan toimintaa ja sen vaikutusta tarkastusviraston asemaan. Asiaan liittyen tänään tässä tiedotustilaisuudessa ovat paikalla puhemies Anu Vehviläinen, pääsihteeri Maija-Leena Paavola ja hallintojohtaja Pertti Rauhio. Puhemies avaa puheenvuorollaan tiedotustilaisuuden, minkä jälkeen toimittajilla on mahdollisuus esittää kysymyksiä. – Puhemies Anu Vehviläinen, olkaa hyvä. – Odottelemme vielä puhemiehen linjan avautumista tässä pienen hetken. – Hyvä, ja puhemies onkin mukana linjalla. – Puhemies, olkaa hyvä.

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

No niin, pieniä teknisiä viiveitä täällä. – Hyvät tiedotusvälineitten edustajat, ollaan parikymmentä minuuttia myöhässä tässä tilaisuudessa. Se johtuu siitä, että aloitettiin kello 12 meidän kansliatoimikunnan etäkokous ja se kesti aivan näille minuuteille saakka. Teille tulee hetken päästä myös siitä lyhyt tiedote.

Ensinnäkin tähän asiaan suoraan muutama näkemys allekirjoittaneelta. Tässä ovat mukana myös pääsihteeri Maija-Leena Paavola ja hallintojohtaja Pertti Rauhio, ja toivon, että heille osoitetaan myös juridiikkapuoleen liittyviä kysymyksiä erityisen paljon.

Ensinnäkin haluan todeta sen, että Valtiontalouden tarkastusvirasto on ylin valtion rahankäyttöä valvova elin, ja siksi siltä ja sen johdolta tulee odottaa ja edellyttää erityisen hyvää harkintaa viraston rahankäytöstä. Viraston asema on erittäin vahva ja sen riippumattomuus on perustuslakiin kirjattu, ja ehkä voi todeta niin, että vahvan aseman vastinparina kulkee aina myös painava vastuu. Viime aikoina Valtiontalouden tarkastusviraston pääjohtaja Tytti Yli-Viikarin toimintaan ja rahankäyttöön on kohdistunut paljon kielteistä huomiota sekä kansalaisten keskuudessa, julkisuudessa että eduskunnankin päässä. Voi sanoa, että pääjohtajan toiminta on heikentänyt merkittävästi Valtiontalouden tarkastusviraston uskottavuutta ja luotettavuutta julkisten varojen ylimpänä valvojana. Kielteisestä julkisuudesta on syntynyt merkittävä mainehaitta virastolle.

Valtiontalouden tarkastusviraston toimintaa valvovat eduskunnan työnjaon mukaan tarkastusvaliokunta ja eduskunnan tilintarkastajat. Eduskunnan ulkopuolella on käynnissä krp:n toimesta esitutkinta pääjohtajaan liittyen. Eduskunnan kansliatoimikunta voi päättää eduskunnan virkamieslain 71 §:n mukaisesti virasta pidättämisestä rikostutkinnan ajaksi. Tänään kokoontunut kansliatoimikunta on päättänyt käynnistää pääjohtajan virasta pidättämistä koskevan prosessin. Totean sen, että virasta pidättämisen kohteena olevalle pääjohtaja Yli-Viikarille on varattava riittävä

aika hänen oman selvityksensä ja mahdollisen kirjallisen vastineensa aikaansaamiseksi. Perustelu pääjohtajan virasta pidättämiselle on se, että haluamme myös kansliatoimikuntana olla turvaamassa tärkeää työtä tekeväälle Valtiontalouden tarkastusvirastolle työrauhan ja rauhoittaa viraston ympärillä olevaa kohua.

VTV:n ja pääjohtajan tilanne on noussut esille erityisesti valppaan median toimesta ja ansiosta. Haluan todeta tässä yhteydessä, että toimivaan demokratiaan kuuluu se, että media on hereillä ja voi nostaa esille asioita, jotka perusvalvonnassa saattavat jäädä näkymättömiin. Pidän tärkeänä, että hallinnon epäkohtien ilmetessä ryhdytään välittömästi toimiin ja tehdään korjaustoimenpiteitä. Suomella on kansainvälisesti erittäin korkeatasoiseksi noteerattu hallinto, ja sen vuoksi myös meillä päättäjillä ja jokaisella hallinnossa työssä olevalla on velvollisuus huolehtia siitä, että hallintomme säilyy korkeatasoisena ja luotettavana tänä päivänä ja jatkossa. Tämän haluan tähän kohtaan painavaksi asiaksi todeta.

Nyt toivon, että pääsihteeri tai hallintojohtaja käy läpi tätä juridista puolta, kuka päättää mistäkin, kun tiedämme, että asiaa selvittää myös tarkastusvaliokunta, esitutkinta on krp:n vastuulla, eduskunnan tilintarkastajilla on oma roolinsa ja kansliatoimikunnalla on oma roolinsa. Toivon, että jompikumpi teistä käyttäisi tässä kohtaa puheenvuoron. Sen jälkeen ollaan valmiita vastaamaan kysymyksiin.

Eduskunnan pääsihteeri Maija-Leena Paavola:

Kiitoksia, puhemies! – Jos vähän avaan tätä prosessia.

Eduskunnan virkamiehiä koskevassa virkamieslaissa säädetään virasta pidättämisestä Valtiontalouden tarkastusviraston pääjohtajan kohdalla siten, että se on määrätty kansliatoimikunnan päätettäväksi. Irtisanomisesta päättää täysistunto eli nimittävä taho. Eli pääjohtajan nimittää eduskunnan täysistunto ja se päättää myös irtisanomisesta, mutta nyt tässä tilanteessa on kysymys tästä virantoimituksesta pidättämisestä, eli se kuuluu kansliatoimikunnan toimivaltaan. Tätä harkintaa ja arviointia tässä on tehty sekä eilen että tänään, ensin eilen puhemiehistön toimesta ja tänään koko kansliatoimikunta on ollut koolla. Molemmissa tilaisuuksissa on kuultu pääjohtaja Yli-Viikaria.

Tässä rinnalla tosiaan tarkastusvaliokunta on aloittanut, jo ottanut omana aloitteenaan tutkittavakseen tämän koko viraston talouden hoidon ja siinä yhteydessä varmasti tulee arvioimaan myös pääjohtajan toimia viraston johtajana. Tarkastusvaliokunnan työ on tällä hetkellä vielä kesken, ja tämä koronatilanne varmasti on sitä viivästyttänyt, eli semmoisia virallisia valiokunnan kokouksia ei ole pystytty pitämään, mutta esimerkiksi huomenna on tällainen virallinen kokous tarkastusvaliokunnalla. Eli tässä rinnalla tosiaan myös tarkastusvaliokunta selvittää tätä asiaa.

Tässä on rooli myös eduskunnan tilintarkastajilla, jotka tietojeni mukaan myöskin ovat tätä tarkastusviraston tilannetta selvittäneet.

Eli monta tahoja on selvittämässä, mutta tässä nyt tosiaan ajankohtaisin on juuri tämä kansliatoimikunnan arviointi. – Kiitos.

Verkkotuottaja Petteri Nyman, eduskunnan kanslia:

Kiitos, puhemies, ja kiitos, pääsihteeri! – Nyt on vuoro siirtyä toimittajien kysymyksiin, ja ensimmäisen kysymyksen annan tästä Saira Kiutulle, STT. – Ole hyvä.

Toimittaja Saira Kiutu, STT:

Kiitoksia! – Olisin kysynyt, että kun Yli-Viikaria on kuultu, niin millä tavoin hän on toimintaansa perustellut ja vastannut teidän kysymyksiinne?

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

En voi mennä sisällöllisesti niihin keskusteluihin, mitä ollaan käyty. Tänään kävimme hänen kanssaan 1,5 tunnin keskustelun, ja eilen taisi olla puhemiesten kanssa noin tunnin keskustelu. En avaa niitä keskusteluja, mutta nämä ovat olleet vasta epävirallisia keskusteluja, ja niin kuin äsken toin esille, Yli-Viikarilla on mahdollisuus virallisesti tulla kuulluksi myös sitten, ennen kuin kansliatoimikunta tekee virallista päätöstä. Henkilökohtaisesti ainakin voin sanoa, että näissä keskusteluissa ei ole tullut riittävällä tavalla selvyyttä, että olisi tyydyttänyt allekirjoittanutta, ja siksi koen perustelluksi sen, että tämä prosessi tässä etenee.

Verkkotuottaja Petteri Nyman, eduskunnan kanslia:

Ja seuraava kysymys, Jarno Liski, Iltalehti. – Ole hyvä.

Toimittaja Jarno Liski, Iltalehti:

Kiitos! – Kysyisin siitä, että yli viikko sitten eduskunta sai tiedon, että Tytti Yli-Viikari on epäiltynä rikoksesta. Miksi tätä prosessia ei käynnistetty välittömästi sen tiedon tultua?

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

Täytyy sanoa, että tämä ei ole juridisesti mikään helppo asia. Tietysti voi ajatella, että olisi voinut jo silloin, kun esimerkiksi te toimittajana olitte yhteydessä viikko sitten maanantaina, heti lähteä tätä tarkemmin katsomaan, mutta ainakin omalta osaltani totean sen, että tämä on vaatinut myös lisätietoa. Loppuviikkoa kohti sitä lisätietoa on tullut, varsinkin silloin viime viikonloppuna ja lauantaina, ja on tullut tietoon myös, että kansliatoimikunnassa on myös halukkuutta tätä asiaa käsitellä. Se oli torstai-ilta, kun hallintojohtaja esitti minulle, että kuultaisiin Yli-Viikaria, ja sille löydettiin päiväksi 6.4., mutta sitten näitten viikonloppun tapahtumien vuoksi halusimme tätä aikaistaa, että tämä ei jää roikkumaan pitkäksi aikaa. Mutta tosiaan korostan sitä, että tämä prosessi on kesken.

Toimittaja Jarno Liski, Iltalehti:

Mitä uutta tietoa saatiin, joka sitten muutti tilanteen niin, että haluttiinkin? Nythän kyse on ainoastaan rikosprosessista. Mitään muita perusteita virasta pidättämiselle ei voi olla kansliatoimikunnan päätöksellä.

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

Juuri näin. Juuri näin, ja sen takia juuri, että on kysymys kuitenkin erittäin raskaasta toimenpiteestä eli virasta pidättämisestä, ainakin itse koin silloin reilu viikko sitten, että minulla ei ollut eväitä siihen ottaa suoraan kantaa, että siihen pitäisi lähteä. Mutta uusia tietoja on tietysti tullut tässä matkan varrella...

Toimittaja Jarno Liski, Iltalehti:

Mitä uusia tietoja?

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

No, uusia tietoja minulle. Minä voin sanoa, että minä en ole niin tarkasti seurannut tätä viime kuukausien aikana enkä myöskään sieltä – sen tiedän, että 4. helmikuuta aloitti tarkastusvaliokunta ja monet näistä asioista liittyvät erityisesti tarkastusvaliokunnan valvojarooliin, mikä valiokunnalla on Valtiontalouden tarkastusvirastoon. Mutta kansliatoimikunnan roolin kirkastuminen on minulle tullut vasta tämän viimeisen viikon aikana selväksi. Sitten ehkä uusia tietoja, mitkä ovat vaikuttaneet siihen, että itse olen kokenut epäluottamusta tähän, ovat esimerkiksi nämä viime viikon loppupuolella julki tulleet tiedot muun muassa näistä, kuitenkin aika merkittävistä, omien kauneushoitopalveluitten käyttämisestä. Tässä on paljon ollut tätä yleisempää, ja sitten tosiaankin sen pohjalta, mitä minulle virkajohto esitti, että tavattaisiin, se tietysti päivä päivältä meni sitten siihen, että halutaan näin tehdä.

Sitten sen voin sanoa aivan rehellisesti, että minusta, totta kai, myös sillä on oltava merkitystä, ja ei aina tule päättäjänä seurattua ihan tarkasti, minkälaista kansalaiskeskustelua mikäkin asia herättää, mutta sen minä voin sanoa, että erittäin paljon tämä asia on ollut esillä, ehkä ihan kuumimpia asioita, mitä olen pitkään aikaan nähnyt, ja myös kansalaisten oikeustaju kokee sen, että tässä tulisi toimia. Se ei voi olla meidän toiminnan peruste, tarkoitan kansliatoimikunnan toimintaa, mutta sitä en ole voinut myöskään olla huomaamatta.

Verkkotuottaja Petteri Nyman, eduskunnan kanslia:

Ennen seuraavaa kysymystä puheenvuoro hallintojohtaja Pertti Rauhiolle.

Hallintojohtaja Pertti Rauhio, eduskunnan kanslia:

Arvoisa puhemies ja hyvät kuulijat! Kun tätä viraltapanoasiaa käsitellään, niin tietysti sen lähtökohta eduskunnan virkamieslain mukaan on tämä rikosepäily, esitutkinta. Se on tullut tietoon tiettyssä vaiheessa, mutta sen lisäksi tietysti täytyy erikseen arvioida, ovatko nämä olosuhteet sellaiset, että yhtäältä se esitutkinta voi rauhassa edetä, ja toisaalta, olisiko tässä punnittava myös sitä, miten viraston häiriötön toiminta voidaan turvata. Elikkä punnitaan myös sitä kokonaistilannetta, ei pelkästään sitä faktaa, milloin saimme tietää tästä esitutkinnan käynnistämisestä. Se on ehkä se uusi tieto tai uusi analyysi, mikä tässä on nyt kehittynyt.

Verkkotuottaja Petteri Nyman, eduskunnan kanslia:

Annan seuraavaksi kysymyksen Jarno Liskille, joka on osoittanut kysymyksensä hallintojohtajalle. – Ole hyvä.

Toimittaja Jarno Liski, Iltalehti:

Miksi tätä ei suoraan alettu arvioida? Korostan, että ainoastaan se rikosprosessi voi olla virasta pidättämisen peruste eduskunnan virkamieslain nojalla, siis tämän, mitä kansliatoimikunta tekee. Miksi on tällaisia epävirallisia tapaamisia, kun joka tapauksessa tarvitaan viralliset kuulemiset ja joka tapauksessa asia tulee lain mukaan arvioida? Puhemies sanoi, että tämä oli teidän ideanne, ja haluaisin kuulla suoraan selityksen, miksi on tällainen epävirallinen keskustelu sen virallisen prosessin käynnistämisen sijaan. Vielä sanon, että alun perin tarkoitus oli vasta 6. huhtikuuta käydä tämä epävirallinen keskustelu, jonka jälkeen olisi voitu aloittaa virallinen prosessi kuulemisineen ja kuulemisaikoineen.

Hallintojohtaja Pertti Rauhio, eduskunnan kanslia:

Arvoisa puhemies! Jos vastaan heti, asian valmistelu etenee ja eteni hyvinkin sillä, että kävimme sekä eilen puhemiehistön johdolla että tänään koko kansliatoimikunnan läsnä ollessa tätä valmistelevaa työtä. Mutta niin kuin kysyjäkin totesi, niin varsinaiseen päätöksentekoon tarvitaan sitten kohtuullinen määräaika. Nyt voi ainakin perustellusti sanoa, kun tämä keskustelu on käyty, kysymyksiä on esitetty ja nyt kun lähetetään viipymättä kutsu asianomaiselle henkilölle eli pääjohtaja Yli-Viikarille, että tämä hänelle varattu aika on riittävä, hänen oikeusturvansa on turvattu, hän on hyvissä ajoin saanut tietää, mistä tässä asiassa häntä tullaan kuulemaan ja minkälaisia kysymyksiä esittämään.

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

Ehkä sen verran sanoisin tästä kansliatoimikunnan päätöksenteosta, että kansliatoimikuntahan normaalioloissa kokoontuu kahden viikon välein, mutta me ollaan viime kuukausina kokoonnuttu vähän harvaksemmaltaan ja pidetty tiukempia tai pidempiäkin kokouksia. Mutta sitten kansliatoimikunnan päätöksenteossa kyllä jonkun verran tehdään myös sitä, että ei viedä asioita suoraan päätöksentekoon, vaan siinä on myös epävirallisempaa keskustelua. Minusta se oli tarpeellinen. Voin sanoa ihan suoraan, että oli todella tarpeen käydä jo eilen keskustelua pääjohtaja Yli-Viikarin kanssa ja samoin tuo äskeinen keskustelu, missä oli koko kansliatoimikunta läsnä.

Verkkotuottaja Petteri Nyman, eduskunnan kanslia:

Ja seuraava kysymys, joka on osoitettu puhemies Vehviläiselle. – Maria Stenroos, Yleisradio, ole hyvä.

Toimittaja Maria Stenroos, Yleisradio:

Kysyisin vielä vähän tarkennusta tästä. Te olette nyt arvioineet nimenomaan tätä esitutinnan takia virasta pidättämistä, mutta kuitenkin puhutte myös tästä luottamusasiasta. Oletteko te nyt tosiaan arvioineet näitä molempia vai enemmän jompaakumpaa painottaen?

Sitten näistä kuulemisista. Kun teillä on ollut epäviralliset keskustelut, niin minkälaista uutta tietoa ne ovat tarjonneet teille tämän viraston tilanteesta ja esimerkiksi näistä kyseenalaisista menoista? Onko näille mediatiedoille löytynyt vahvistusta?

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

Minä en voi ottaa kantaa nyt näihin loppupuolen kysymyksiin, mutta palaan tähän virasta pidättämiseen, kun se on nyt tämä, mikä on siinä kansliatoimikunnan pöydällä. Totta kai meidän pitää keskittyä siihen, ja jos tästä totean vähän tällä tavalla tiivistystä siitä, minkälaisesta toimesta siinä on kysymys, niin virantoimituksesta pidättäminen on turvaamistoimen luonteinen toimenpide, jonka tarkoituksena on turvata viranhoidon jatkuvuus, luotettavuus ja uskottavuus rikostutinnan ja mahdollisesti oikeudenkäynnin aikana, ja tähän meidän pitää perustaa myös tämä prosessi, mitä tässä tehdään.

Mutta siitä esitutinnan sisällöstä en kyllä pysty sanomaan tässä yhteydessä, eli ei ole minun asiani tuoda esille sitä, mitä kaikkea siihen liittyy. Mutta totta kai sen virastapidättämisprosessin pitää perustua tähän kohtaan erityisesti.

Sitten kun puhutaan luottamuksesta Valtiontalouden tarkastusvirastoon ja erityisesti sen pääjohtajan toimintaan, niin totta kai nämä seikat, mitä on laajasti ollut eri asioista esillä, vaikuttavat myös tähän, ainakin omaankin suhtautumiseeni, miten tästä voidaan mennä eteenpäin. Ajattelen niin, että etu virastolle ja viraston uskottavuudelle on se, että pääjohtaja pidättäytyisi virkatehtäviensä hoitamisesta nyt tämän esitutinnan aikana.

Verkkotuottaja Petteri Nyman, eduskunnan kanslia:

Seuraava kysymys, Saira Kiuttu, STT. – Ole hyvä.

Toimittaja Saira Kiuttu, STT:

Kiitoksia! – Olisin kysynyt, kun sanoit tästä, että nämä ilmi tulleet tiedot kauneudenhoitopalveluista osaltaan herättivät tätä epäluottamusta. Jos puhutaan julkisuudessa olevien tietojen varassa, niin mikä niissä on näkemyksesi mukaan väärin? Missä menee tällaisten palveluiden käytössä sopivuuden raja?

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

Tämä on erittäin hyvä kysymys. Voidaan itse kukin, joka toimii kuka missäkin tehtävässä ja julkisessa tehtävässä, pohtia, onko asianmukaista ja hyvää harkintaa, jos useita tuhansia euroja kolmen vuoden aikana käytetään verovaroin omiin kauneus- ja hiustenhoitoasioihin. Itse ajattelisin, että näissä pitää olla todella tarkka, kun on

julkisissa tehtävissä, ja erityisen tarkka mielestäni pitää olla, jos on viraston johtaja, jonka tehtävä on valvoa julkisten varojen käyttöä.

Toimittaja Sails Kiuttu, STT:

Jos vielä saisi sitä kohtuuden rajaa jollain tavalla konkreettisesti.

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

No, minä en ole se, joka asettaa sitä kohtuuden rajaa, mutta voisi lähteä siitä, että niiden osalta, mitkä liittyvät kauneudenhoitoon ja hiustenlaittoon, on yleensä tapana, että maksetaan itse.

Verkkotuottaja Petteri Nyman, eduskunnan kanslia:

Seuraava kysymys, Antonia Berg, MTV Uutiset. – Ole hyvä.

Toimittaja Antonia Berg, MTV Uutiset:

Kiitos! – Vähän tästä aikataulusta. Kuinka paljon lisäaikaa siis nyt annoitte Yli-Viikarille? Ja milloin kansliatoimikunta seuraavan kerran kokoontuu, ja silloinko tulee se lopullinen päätös? Ja sitten jos eduskunta lähtisi sille linjalle, että irtisanoo Yli-Viikarin tehtävästä jossain vaiheessa, niin milloin tämä voisi aikaisintaan tapahtua? – Kiitos.

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

Seuraava kansliatoimikunnan kokous on tarkoitus pitää torstaina 8.4., ja tästä päivämäärästä kerroimme myös pääjohtaja Yli-Viikarille.

Sitten tähän Antonia Bergin loppupuolen kysymykseen. Sillä en ryhdy spekuloidaan. Totean sen, että tarkastusvaliokunta on omana asianaan käsitellyt helmikuun alusta lähtien Valtiontalouden tarkastusviraston tilannetta, ja heillä on laajat tutkintamahdollisuudet. En halua lähteä ennakoimaan tällaisista asioista. Täytyy kysyä tarkastusvaliokunnan johdolta sitä, mikä on heidän aikataulunsa. He eivät varmaan kerro sisältöjä tässä vaiheessa, kun eivät vielä tiedä. Mutta en spekuloi toisen toimielimen osalta.

Verkkotuottaja Petteri Nyman, eduskunnan kanslia:

Seuraava kysymys, Bengt Östling ja Yleisradio. – Ole hyvä.

Toimittaja Bengt Östling, Yleisradio:

Kiitos! – Jatkaisin tästä, mitä Antoniakin kysyi, aikatauluista, lähinnä siitä, onko Yli-Viikarilla nyt viransijaista ja miten pitkäksi aikaa.

Toinen kysymys oikeastaan on siitä, että jos irtisanominen tulee ajankohtaiseksi, niin mikä se prosessi on, mitä kautta se ehdotus tulee ja mitä siihen vaaditaan, että irtisanomiseen mennään. – Kiitos.

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

Toivoisin, että tähän voisi vastata pääsihteeri tai hallintojohtaja.

Hallintojohtaja Pertti Rauhio, eduskunnan kanslia:

Puhemies! Valtiontalouden tarkastusvirastossa on määritetty pääjohtajalle sijainen. On tietysti tässä vaiheessa hiukan ennenaikaista ennakoida sitä, tuleeko ja missä vaiheessa tämä sijainen pääjohtajan sijaan, mutta heillä on kyllä tässä suhteessa asia järjestyksessä.

Verkkotuottaja Petteri Nyman, eduskunnan kanslia:

Seuraava kysymys, Anita Simola, Aamulehti.

Toimittaja Bengt Östling, Yleisradio:

Anteeksi, en kyllä saanut vastausta siihen toiseen kysymykseen. Jos mennään irtisanomiseen, niin mitä kautta se tulee saliin ja mitä siihen vaaditaan?

Eduskunnan pääsihteeri Maija-Leena Paavola:

Puhemies! Voisin vastata tähän irtisanomiskysymykseen.

Siitä ei ole erikseen säännöksiä, mikä taho valmistelee irtisanomisen. Ainoa säännös on eduskunnan virkamieslaissa juurikin pääjohtajan kohdalla, että irtisanomisesta antaa lausunnon kansliatoimikunta. Irtisanomisesta päättää nimittävä taho eli eduskunnan täysistunto, ja kun täysistuntoon tuodaan asioita, ne on aina valmisteltava ennakoon, eli tämä vaatii valmistelua. Yksi taho, valmisteluelin, voisi olla tarkastusvaliokunta. Mutta niin kuin sanottu, säädöstä tästä ei ole eikä tätä ole esimerkiksi tarkastusvaliokunnan tehtävissä noteerattu mitenkään.

No, jos tällainen päätös sitten tehtäisiin, että nykyinen pääjohtaja Yli-Viikari sanottaisiin irti täysistunnon päätöksellä, niin Valtiontalouden tarkastusviraston pääjohtajan toimikausihan on kuusi vuotta, eli silloin täysistunto valitsisi seuraajan. Virasto tarvitsee pääjohtajan, eli se päätös sitten tehtäisiin siinä järjestyksessä avoimen haun kautta, niin kuin pääjohtaja Yli-Viikarinkin kohdalla aikanaan tehtiin, kun hän tuli nimitetyksi avoimen haun kautta. Lausunnon näistä hakijoista antaa tarkastusvaliokunta, ja täysistunto tekee nimittämispäätöksen.

Verkkotuottaja Petteri Nyman, eduskunnan kanslia:

Hyvä, kiitos! – Sitten on vuorossa Anita Simola. – Ole hyvä.

Toimittaja Anita Simola, Aamulehti:

Kiitos! – Aikatauluja minäkin olisin tiedustellut, ne tulivat tässä.

Mutta toinen asia, jos joku haluaa – ymmärrän, jos ei haluta – vastata. Kun on paljon puhuttu tästä luottamuksesta, niin miten katsotte, pitäisikö Valtiontalouden

tarkastusvirastossa sisäistä tarkastusta jotenkin rukata ja uusin ohjesäännöin? Eli ovatko nämä nyt aikansa eläneitä, tämmöiset systeemit, kun nämä väärinkäytökset menevät saman talon ihmisten käsien läpi? – Kiitos.

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

Tähän vastaisin lyhyesti, että toivon, että kun tarkastusvaliokunta tekee tätä omaa työtään, niin he voisivat ottaa myös tämäntyyppisiin asioihin kantaa. Itse en riittävän hyvin asiaa tunne, jotta pystyisin tässä sanomaan, pitäisikö vai eikö pitäisi. Ymmärrän tämän kysymyksen, miksi tätä esitetään, mutta minusta tämä on erityisesti eduskunnan tarkastusvaliokunnan arvioitava.

Verkkotuottaja Petteri Nyman, eduskunnan kanslia:

Jarno Liski, Iltalehti. – Ole hyvä.

Toimittaja Jarno Liski, Iltalehti:

Olisin pyytänyt siitä prosessista aikataulutietoa vielä lisää. Eli 8.4. torstaina on seuraava kokous. Onko silloin tämä Yli-Viikarin kuuleminen? Ja mitä sitten sen jälkeen? Ilmeisesti kuulemisvastineita annetaan, niillä pitää olla tietoja. Miten tämä prosessi on aikataulutettu? Missä vaiheessa tämänhetkisen tiedon mukaan ollaan aikaisintaan tekemässä päätöstä siitä, pidätetäänkö Yli-Viikari virasta vai ei?

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

Silloin 8.4. aikaisintaan. Luulen, että meidän pääsihteeri käy vielä Yli-Viikarin kanssa läpi tätä aikatauluprosessia tarkemminkin. Mutta tämmöinen käsitys minulle syntyi tuossa äskeisessä kuulemisessa, että hänellä on valmius siihen mennessä toimittaa myös kirjallinen vastine, että siinä ainakin tapahtuu hänen kuulemisensa kyllä sitten virallisesti.

Toimittaja Jarno Liski, Iltalehti:

Eli kuuleminen ja se kuulemisvastine saataisiin silloin samana päivänä 8.4. ja sinä päivänä voitaisiin vielä tehdä päätöksetkin?

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

Mahdollisesti, mutta en tiedä, haluaako pääsihteeri tätä asiaa tarkentaa. Minulla on tämmöinen ymmärrys.

Eduskunnan pääsihteeri Maija-Leena Paavola:

No, voisin sen verran tarkentaa, että pyritään tekemään päätös siinä kokouksessa, mutta tietysti jos kokouksessa kuuleminen ja vastineen antaminen vievät aikaa, niin sitten päätöstä pitää siirtää. Meillä on yleensä maksimissaan 2 tunnin kokous kansliatoimikunnalla, eli jos siinä 2 tunnissa ehditään päätös tekemään, niin silloin se 8.4. tehdään. Mutta jos tarvitaan lisääaikaa, niin silloin pitää ottaa sitä lisääaikaa.

Toimittaja Jarno Liski, Iltalehti:

Onko Yli-Viikarilta nyt jo pyydetty jotain kirjallista selvitystä, ja onko sen määräaika siis tämä 8.4.?

Eduskunnan pääsihteeri Maija-Leena Paavola:

Ei ole pyydetty, mutta tullaan pyytämään mahdollisimman pian.

Toimittaja Jarno Liski, Iltalehti:

Ja määräajalla 8.4.?

Eduskunnan pääsihteeri Maija-Leena Paavola:

Kyllä.

Toimittaja Jarno Liski, Iltalehti:

Kiitos.

Verkkotuottaja Petteri Nyman, eduskunnan kanslia:

Seuraava kysymys, Elina Kervinen, Helsingin Sanomat. – Ole hyvä.

Toimittaja Elina Kervinen, Helsingin Sanomat:

Kysymykseni oli sama kuin edellisellä kysyjällä, joten voidaan mennä eteenpäin.

Verkkotuottaja Petteri Nyman, eduskunnan kanslia:

Kiitos! – Seuraava kysymysvuoro, Simo Alastalo, Demokraatti.

Toimittaja Simo Alastalo, Demokraatti:

Ymmärsinkö oikein, että tässä nyt Yli-Viikarin täytyisi ymmärtää tehdä johtopäätökset ja jäädä itse sivuun? Ilmeisesti hän on ollut haluton tällaista tekemään.

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

Aina on tietysti henkilöllä itsellään mahdollisuus arvioida asiaa. Muuta en osaa tähän kohtaan sanoa.

Toimittaja Simo Alastalo, Demokraatti:

Mutta olit itse sitä mieltä, että hänen pitäisi nyt ymmärtää tehdä johtopäätöksiä.

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

Sanoin niin, että mitä olen kuullut eilen kuulemisessa puhemiehistön kanssa ja tänään kansliatoimikunnan kuulemisessa, niin ne vastaukset eivät tyydyttäneet. Sen takia tässä ollaan tämänkaltaisessa prosessissa, elikkä valmistellaan tätä viralta pidättämistä esitutkinnan ajaksi.

Verkkotuottaja Petteri Nyman, eduskunnan kanslia:

Ja kysymysvuorossa on seuraavana Saila Kiuttu, STT. – Ole hyvä.

Toimittaja Saila Kiuttu, STT:

Kiitos! – Minkälaisiin epäselvyyksiin kansliatoimikunta nyt haluaa vastauksia vielä?

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

No, käytiin laaja keskustelu, mutta niin kuin tuossa jo jonkun aikaa sitten tuli esille, niin tietysti tämän viraltapidättämisprosessin osalta sen pitää liittyä myös siihen, mitä esitutkinnassa on ja mitä tässä on ilmennyt. Kysymys on siitä, että luottamus on horjunut niin pahasti tässä kohtaa, että ei nähdä hyväksi, että hän tämän tutkinnan aikana olisi pääjohtajan tehtävässä. Ei ole noussut erikseen asioita, jotka eivät olisi olleet jo monella tavalla julkisuudessa. Kyllä ne liittyvät näihin keskusteluihin, mitä laajasti julkisuudessa on käsitelty.

Verkkotuottaja Petteri Nyman, eduskunnan kanslia:

Ja vielä lisäkysymys, Jarno Liski. – Ole hyvä.

Toimittaja Jarno Liski, Iltalehti:

Vielä viime perjantaina pääsihteeri oli siinä käsityksessä, että kansliatoimikunnassa ei kenelläkään ole halua käsitellä tätä virasta pidättämistä. Sen jälkeen kävi ilmi, että jo viikkoa aikaisemmin, toissa perjantaina, ainakin kansliatoimikunnan jäsen Jukka Kopra oli puhemiehille osoittamassaan sähköpostissa tällaisen halun ilmaissut. Miksi ette vienyt asiaa eteenpäin edes pääsihteerin tietoon?

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

Se johtui siitä, että minä sain kuulla siitä sinulta. Eli siinä kävi niin, että tosiaankin Jukka Kopra oli laittanut noin puolitoista viikkoa sitten puhemiehille tästä kirjeen, ja se oli jäänyt minulta huomaamatta. Olen tosi pahoillani, ja pyrin aina kaikkien edustajien viesteihin vastaamaan. Sain siitä tiedon vasta lauantaina aamupäivällä sinulta, ja sen jälkeen olin myös Jukka Kopraan yhteydessä ja pahoittelin tätä asiaa. Mutta sillä olisi voinut olla merkitystä, jos olisin aikaisemmin tiennyt. Me olisimme laajemmin yhdessä sitä arvioineet.

Toimittaja Jarno Liski, Iltalehti:

Oliko se nyt myös syy siihen, miksi tätä Yli-Viikarin kanssa sovittua epävirallista tapaamista aikaistettiin viikolla? Myös sehän tapahtui tämän jälkeen.

Eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen:

Kyllä, se oli yksi syy siihen, ja myös se, että myös kansliatoimikunnan olisi hyvä käsitellä, koska Kopra oli tätä toivonut.

Iltalehden toimittaja Jarno Liski:

Kiitos.

Verkkotuottaja Petteri Nyman, eduskunnan kanslia:

Nyt kysymysvuoroja ei ole pyydetty lisää täällä keskusteluosiossa. Tulkitsen tilanteen niin, että kysymyksiä ei enää toimittajilla ole, ja sen pohjalta voimme päätellä tätä tilaisuutta.

Vielä kerran kiitos puhemies, kiitos pääsihteeri, kiitos hallintojohtaja, kiitos kaikille toimittajille, osallistujille ja lähetystä seuranneille.

Päätämme tiedotustilaisuuden tähän. – Kiitoksia kaikille.